

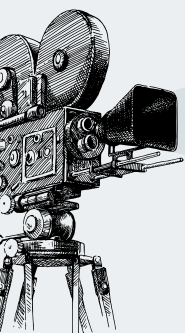
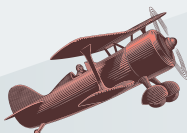
ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΡΥΝΤΑΚΗΣ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΛΚΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΟΡΤΗΣ • ΕΚΤΟΡΑΣ ΧΟΡΤΗΣ

Σαν

ΣΗΜΕΡΑ

*στη νεότερη
και σύγχρονη*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΩ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλογικό σημείωμα 9

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 11

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 45

ΜΑΡΤΙΟΣ 77

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 111

ΜΑΪΟΣ 143

ΙΟΥΝΙΟΣ 177

ΙΟΥΛΙΟΣ 209

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 243

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 277

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 309

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 343

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 375

Ενδεικτική βιβλιογραφία 409

Γαρούσιος

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Κάθε αρχή και δύσκολη

1822: Ψηφίζεται το Σύνταγμα της Επιδαύρου από την Α΄ Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο, με τον τίτλο «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος». Σύμφωνα με αυτό, τη νομοθετική εξουσία ασκούσε το Βουλευτικό, που το αποτελούσαν εκλεγμένοι αντιπρόσωποι, και την εκτελεστική το Εκτελεστικό, που συμμετείχε στο νομοθετικό έργο, αλλά επέλεγε και τους υπουργούς. Πρόεδρος του Εκτελεστικού εκλέχθηκε ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος.

Τι είχες, Γιάννη...

1952: Δημοσιεύεται το νέο σύνταγμα, με το οποίο αναθεωρείται το Σύνταγμα του 1911. Σύμφωνα με αυτό, η κυβέρνηση έπρεπε να έχει την εμπιστοσύνη της βουλής, ενώ ο βασιλιάς διόριζε και έπαυε τους υπουργούς του. Το νέο σύνταγμα περιλάμβανε διατάξεις που περιόριζαν ατομικές ελευθερίες, όπως το δικαίωμα της απεργίας στους δημοσίους υπαλλήλους και την ελευθερία του Τύπου.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1801 στην Κέρκυρα γίνεται επίσημη έπαρση της σημαίας της Επτανήσου Πολιτείας.

Το 1824 κυκλοφορούν στο Μεσολόγγι τα «Ελληνικά Χρονικά», μία από τις πρώτες εφημερίδες της Επανάστασης.

Το 1981 η Ελλάδα γίνεται πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 2001 η Ελλάδα γίνεται μέλος της Ευρωζώνης.

Το 2002 το εθνικό νόμισμα της Ελλάδας (δραχμή) αντικαθίσταται από το ευρώ.

2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Γιατί;

1919: Αναχωρεί για την Ουκρανία ελληνικό εκστρατευτικό σώμα δύναμης 23.500 ανδρών με σκοπό να συμμετάσχει στις επιχειρήσεις που είχαν αναλάβει οι Σύμμαχοι εναντίον του νέου ρωσικού καθεστώτος. Το εκστρατευτικό σώμα, με επικεφαλής τον υποστράτηγο Κωνσταντίνο Νίδερ, κατέλαβε θέσεις στη Χερσώνα. Οι ρώσοι επαναστάτες ζήτησαν από τον Νίδερ να αποσύρει τους Έλληνες με το επιχείρημα ότι Έλληνες και Ρώσοι δεν είχαν διαφορές. Ο Νίδερ αρνήθηκε και οι Ρώσοι εξαπέλυσαν σφοδρό βομβαρδισμό, που προκάλεσε μεγάλες απώλειες στους Έλληνες, οι οποίοι αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν.

Όπου χτίζεται ένα σχολείο, κλείνει μια φυλακή

1930: Αναλαμβάνει το Υπουργείο Παιδείας στην κυβέρνηση του Ελευθέριου Βενιζέλου ο Γεώργιος Παπανδρέου. Στη διάρκεια της υπουργίας του Γ. Παπανδρέου χτίστηκαν 3.167 καινούργια σχολικά κτίρια, ενώ μέχρι τότε υπήρχαν μόνο 1.474. Έτσι αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά ένα βασικό πρόβλημα της ελληνικής δημόσιας παιδείας.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1823 οι Τούρκοι προβαίνουν σε άγριες σφαγές των χριστιανών στις επαρχίες Μιραμπέλλου και Λασιθίου.

Το 1828 ελευθερώνεται από τους Αυστριακούς ο Αλέξανδρος Υψηλάντης μετά από παρέμβαση του τσάρου.

Το 1924 ο αρχηγός της επανάστασης Νικόλαος Πλαστήρας παραδίδει την εξουσία στους εκπροσώπους του ελληνικού λαού.

Το 1990 πεθαίνει ο Ευάγγελος Αβέρωφ στην Αθήνα σε ηλικία 80 ετών (γενν. 1910).

3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

«Φεύγει» ο κοσμοκαλόγερος της λογοτεχνίας

1911: Φεύγει από τη ζωή ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ένας από τους σπουδαιότερους πεζογράφους μας. Γεννήθηκε στη Σκιάθο το 1851, όπου έμαθε τα πρώτα γράμματα, και φοίτησε στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών. Στην Αθήνα έζησε ως δημοσιογράφος και μεταφραστής, αλλά τα οικονομικά του ήταν πάντα πενιχρά. Ζούσε σαν κοσμοκαλόγερος, με ελάχιστους φίλους. Η αδιαφορία για την υγεία του τον οδήγησε γρήγορα στον θάνατο. Το συγγραφικό του έργο είναι τεράστιο και περιλαμβάνει διηγήματα, νουβέλες, μυθιστορήματα, κριτικές, ακόμα και ποιήματα.

Μακεδονικά...

1992: Διπλωμάτες από την Ελλάδα και την Π.Γ.Δ.Μ. συζητούν στην Αθήνα, στο Υπουργείο Εξωτερικών, το πρόβλημα της ονομασίας της γειτονικής χώρας. Οι έλληνες διπλωμάτες επιμένουν να μη χρησιμοποιείται η ονομασία «Μακεδονία» και τα σύμβολα που παραπέμπουν στην αρχαία Μακεδονία, ενώ απαιτούν να σταματήσει και η σχετική προπαγάνδα, που έχει επικρατήσει στην Π.Γ.Δ.Μ.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1887 πραγματοποιείται η πρώτη μεγάλη προεκλογική συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος από τους οπαδούς του Χαρίλαου Τρικούπη, ενόψει των εκλογών της 4ης Ιανουαρίου.

Το 1951 πεθαίνει ο ποιητής και πεζογράφος Γεώργιος Δροσίνης στην Κηφισιά (γενν. 1859).

Το 1981 καθιερώνεται η πενθήμερη εργασία στο δημόσιο, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ο Πάρκερ πάρκαρε...

1850: Ο αγγλικός στόλος υπό τον ναύαρχο Ουίλιαμ Πάρκερ μπαίνει στο λιμάνι του Πειραιά και αποκλείει την πρωτεύουσα. Αφορμή για τον αποκλεισμό ήταν οι απαιτήσεις για αποζημιώσεις του Δαβίδ Πατσόφικο, για έπιπλα του σπιτιού του που είχαν καταστραφεί από διαδηλωτές, και του Τζορτζ Φίνλεϊ, για ένα οικοπέδο του που είχε περιληφθεί στον κήπο των ανακτόρων. Ο αποκλεισμός έληξε το καλοκαίρι του ίδιου χρόνου, αφού ικανοποιήθηκαν εν μέρει οι απαιτήσεις των δύο βρετανών υπηκόων.

Η νίκη του Νίκολσον

1885: Σε ένα απαγορευμένο τμήμα του Λυκαβηττού, κάποιος χωροφύλακας που είχε βάρδια βρίσκει τον βρετανό επιτετραμμένο στην Αθήνα σερ Άρθουρ Νίκολσον να κάνει τον περίπατό του αδιαφορώντας για την απαγόρευση. Ο χωροφύλακας ξυλοκοπεί τον Νίκολσον, μολονότι αυτός δηλώνει την ιδιότητά του. Δημιουργήθηκε έτσι διπλωματικό επεισόδιο και ο χωροφύλακας απολύθηκε, αλλά ο Νίκολσον απαίτησε δημόσια συγγνώμη από την Ελληνική Χωροφυλακή. Ο πρωθυπουργός Χαρίλαος Τρικούπης υποχώρησε στην αξίωση αυτή και απόσπασμα της Χωροφυλακής παρουσίασε όπλα στον πρόξενο της Αγγλίας Κάρολο Μέρλιν, τραγουδώντας τον αγγλικό εθνικό ύμνο.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1924 επιστρέφει στην Αθήνα ο Ελευθέριος Βενιζέλος μετά από αυτοεξορία 38 μηνών.

Το 1956 ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ιδρύει νέο πολιτικό κόμμα, την Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση (ΕΡΕ).

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μέγα το της θαλάσσης κράτος

1913: Ο ελληνικός στόλος αντιμετωπίζει τον τουρκικό κοντά στο νησί της Λήμνου. Τρία ελληνικά θωρηκτά και οκτώ αντιτορπιλικά με επικεφαλής τον ναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη, που επέβαινε στο θρυλικό θωρηκτό «Αβέρωφ», καταναυμάχησαν τον τουρκικό στόλο και τον ανάγκασαν να αποσυρθεί οριστικά στα Στενά. Οι Τούρκοι υπέστησαν μεγάλες υλικές και ανθρώπινες απώλειες, ενώ από την πλευρά των Ελλήνων υπήρξε μόνο ένας τραυματίας.

Η τελευταία θανατική καταδίκη

1972: Ο Βασίλης Λυμπέρης πυρπολεί το σπίτι της εν διαστάσει συζύγου του, με αποτέλεσμα να βρουν τραγικό θάνατο η ίδια, η μητέρα της και τα δύο παιδιά τους. Η σύζυγός του έζησε μέχρι το μεσημέρι και ήταν αυτή που κατήγγειλε το περιστατικό από το νοσοκομείο. Ο Λυμπέρης καταδικάστηκε σε θάνατο και η ποινή εκτελέστηκε στις 25 Αυγούστου. Ήταν ο τελευταίος που καταδικάστηκε σε θάνατο στην Ελλάδα.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1837 το Δημοτικό Συμβούλιο της Αθήνας, με πρόεδρο τον Μακρυγιάννη, καταγγέλλει τον Άρμανσπεργκ για παρανομίες και ζητά συνταγματικούς νόμους.

Το 1926 ο Θεόδωρος Πάγκαλος αναλαμβάνει πραξικοπηματικά την εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία.

Το 1945 οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ αρχίζουν την εκκένωση περιοχών της Αθήνας.

6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Φτάνει ο Γέρος του Μοριά!

1821: Από τα Επτάνησα αποβιβάζεται στην Καρδαμύλη της Μάνης, για να πάρει μέρος στην Ελληνική Επανάσταση, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Το 1810 είχε καταταχθεί στον αγγλικό στρατό στα Επτάνησα, όπου σπούδασε την τέχνη του πολέμου. Στην Επανάσταση διακρίθηκε για τις στρατηγικές του ικανότητες στην άλωση της Τρίπολης, στο Βαλτέτσι, στα Δερβενάκια και σε πολλές άλλες επιχειρήσεις. Στον εμφύλιο πόλεμο καταδιώχθηκε από τους πολιτικούς του αντιπάλους και φυλακίστηκε στην Ύδρα. Όταν όμως ο Ιμπραήμ απειλούσε να καταστείλει την Επανάσταση, οι πολιτικοί από αυτόν ζήτησαν πάλι να τους σώσει.

Υποδοχή μετά φανών και λαμπάδων

1828: Φτάνει στο Ναύπλιο ο Ιωάννης Καποδίστριας, με αγγλικό πολεμικό πλοίο, μετά την απόφαση της Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας, η οποία τον εξέλεξε πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδας. Οι κάτοικοι του Ναυπλίου τού επιφυλάσσουν θερμή υποδοχή, περιμένοντας να τους λυτρώσει από τα εσωτερικά δεινά και να τους απαλλάξει από τους Τούρκους και τους Αιγύπτιους του Ιμπραήμ.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1792 γεννιέται ο εθνικός ευεργέτης Απόστολος Αρσάκης.

Το 1952 πεθαίνει ο ναύαρχος Σοφοκλής Δούσμανης.

Το 1919 το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος (ΣΕΚΕ), αργότερα ΚΚΕ, κάνει την πρώτη του ανοιχτή συγκέντρωση στην Αθήνα.

7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Η ελπίδα πεθαίνει τελευταία

1826: Ο ελληνικός στόλος, που τον αποτελούσαν 22 πλοία και 3 πυρπολικά, κατορθώνει να σπάσει τον τουρκικό αποκλεισμό του Μεσολογγίου και να ενισχύσει τους υπερασπιστές του με τροφές και πολεμοφόδια. Για τη συγκρότηση του στόλου είχε γίνει έρανος, με πρωτοβουλία του Ανδρέα Μιαούλη, μεταξύ των μελών της κυβέρνησης και των βουλευτών, ενώ είχαν συμβάλει οι έμποροι της Σμύρνης και άλλοι πολίτες. Η επιτυχία του στόλου αναπέρωσε τις ελπίδες των πολιορκουμένων, αλλά δεν έσωσε το Μεσολόγγι, που έπεσε λίγους μήνες αργότερα.

Κλειστή στροφή δεξιά

1929: Οι ομοσπονδίες των υπαλλήλων διαδηλώνουν την αντίθεσή τους στην πρόθεση της κυβέρνησης Βενιζέλου να θεσπίσει το «Ιδιώνυμο». Το νομοσχέδιο αυτό προέβλεπε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών για όσους επιδίωκαν την ανατροπή του υφιστάμενου κοινωνικού συστήματος. Επίσης προέβλεπε τη διάλυση των κομμουνιστικών σωματείων και την απομάκρυνση από τη δημόσια διοίκηση και τον στρατό όσων προπαγάνδιζαν ανατρεπτικές θεωρίες. Μολονότι η αντιπολίτευση αντέδρασε στην ψήφισή του, το νομοσχέδιο ψηφίστηκε στις 25/7/1929.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1904 πεθαίνει ο Εμμανουήλ Ροΐδης, συγγραφέας της *Πάπισσας Ιωάννας* (γενν. 1836).

Το 1944 αυτοκτονεί στην Αθήνα ο ποιητής Ναπολέων Λαπαθιώτης.

Η νεότερη και σύγχρονη ιστορία μας, από την άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι σήμερα, είναι πυκνή σε γεγονότα που σηματοδοτούν την πορεία του έθνους μας. Πρωταγωνιστές των γεγονότων αυτών, πολιτικών, στρατιωτικών και πολιτιστικών, υπήρξαν προσωπικότητες που έθεσαν τη σφραγίδα τους στις ιστορικές εξελίξεις.

Στο πρωτότυπο ανά χείρας βιβλίο καταγράφονται ανά μέρα του έτους τα σημαντικότερα γεγονότα που συνέβησαν όλο αυτό το διάστημα προσφέροντας στον αναγνώστη μια αίσθηση συνέχειας και γνώσης του παρελθόντος: γεννήσεις, θάνατοι, ιστορικές στιγμές, μικρά και μεγάλα περιστατικά που τους αξίζει μια θέση στη μνήμη μας.

26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Κάτι έμεινε και για τον Έλγιν...

1687: Βενετική βόμβα πέφτει στον Παρθενώνα και προξενεί τεράστιες καταστροφές στο μνημείο. Η βόμβα έπεσε κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της Ακρόπολης από τον βενετό αρχιστράτηγο Μοροζίνι. Οι καταστροφές από την έκρηξη που προκλήθηκε από το αποθηκευμένο μπαρούτι ήταν ανυπολόγιστες. Η στέγη καταστράφηκε ολοσχερώς, όπως και πολλοί κίονες των μακρών πλευρών, γλυπτά της ζωφόρου, τρίγλυφα και μετόπες.

4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ:

Το 1883 γεννιέται ο Νικόλαος Πλαστήρας.

Το 1901 γεννιέται ο αρχαιολόγος Σπυρίδων Μαρινάτος.

Το 1912 απελευθερώνονται η Αριδαία και η Ικαρία.

Το 1920 ο Δημήτριος Ράλλης σχηματίζει κυβέρνηση.

Το 1932 ορκίζεται η κυβέρνηση μειοψηφίας του Παναγή Τσαλδάρη.

Το 1980 καθιερώνεται η πενθήμερη εργασία, 70 χρόνια μετά την καθιέρωση της εργασίας των έξι ημερών, που άρχισε να εφαρμόζεται την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του 1910.

Το 2001 ο Βλάσης Μάρας στέφεται παγκόσμιος πρωταθλητής στο μονόζυγο.

ISBN:978-618-03-1939-2

9 786180 319392

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 81939